2018

SANSKRIT

(General)

Paper : 5.1

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer the following questions as directed:
 1×10=10

নিৰ্দেশ অনুসৰি তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) The plot of the drama, Abhijāānaśakuntalam is derived from the Rāmāyaṇa / Mahābhārata / Bhāgavata.

(Choose the correct answer)

'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকখনিৰ কাহিনীভাগ 'ৰামায়ণ' / 'মহাভাৰত' / 'ভাগবত'ৰ পৰা লোৱা হৈছে। (শুদ্ধ উত্তৰটি বাছি উলিওৱাঁ)

- (b) Who was the foster father of Śakuntalā?
 শকুন্তনাৰ পালিত পিতৃ কোন আছিল?
- (c) Who was Sarvadamana? সর্বদমন কোন আছিল?
- (d) Name a drama authored by Kālidāsa other than Abhijāānaśakuntalam.

 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্'ৰ বাহিৰে কালিদাসে লিখা আন এখন নাটকৰ নাম লিখা।
- (e) The Nāndī Verse of Abhijāānaśakuntalam is written in _____ metre.

(Fill in the blank)
'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকৰ নান্দী শ্লোকটি ____ ছন্দত ৰচিত।

(थानी ठाँडे পূबन कवाँ)

- (f) Write another name of Bhīmasena. ভীমসেনৰ অন্য এটি নাম কি ?
- (g) What is the meaning of the term 'महीभुज'? 'महीभुज' শব্দটিৰ অৰ্থ কি ?
- (h) How many Sargas are there in the Mahākāvya Kirātārjunīyam?

 'কিৰাতাৰ্জুনীয়ম্' মহাকাবাত কেইটা সৰ্গ আছে ?

- (i) Who is Dhanañjaya? ধনপ্তয় কোন ?
- (j) Which Sarga of Kirātārjunīyam is your text?
 'কিৰাতাৰ্জনীয়ম'ৰ কোনটো সৰ্গ তোমাৰ পাঠ্য?
- Answer the following questions : 2×5=10
 তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :
 - (a) ''ক মৃ্पतीनां चरितं क जन्तवः''
 What is meant by the two 'ক' words?
 দুটা 'ক' শব্দই কি বুজায়?
 - (b) ''न प्रभातरलं ज्योतिरुदेति वसुधातलात्''
 Who said this and why?
 कथाशांवि काटन आरू किय किएन?
 - (c) Write any two features of the character of Dusyanta.
 দুষ্যন্তৰ চৰিত্ৰৰ যি কোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখাঁ।
 - (d) What is 'अरिषड्वर्ग'? 'अरिषड्वर्ग' भारत कि?
 - (e) What are 'त्रिगण's? 'त्रिगण'সমূহ कि कि?

- 3. Translate into English or Assamese any one of the following:

 তলৰ যি কোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰা :
 - (a) सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यं
 मिलनमपि हिमांशोर्लक्ष्म लक्ष्मी तनोति।
 इयमधिकमनोज्ञा वल्कलेनापि तन्वी
 किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्॥
 - (b) वैखानसं किमनया व्रतमाप्रदाना-द्यापाररोधि मदनस्य निषेवितव्यम्। अत्यन्तमेव सदशेक्षणवञ्चभाभि-राहो निवत्स्यति समं हरिणाङ्गनाभिः॥
- 4. Answer any one of the following questions : 5
 তলৰ যি কোনো এটা প্ৰশ্ৰৰ উত্তৰ লিখা :
 - (a) ''मृगानुसारिणं साक्षात् पश्यामीव पिनाकिनम्।''
 Who is the speaker here? Narrate the story alluded to here.

 कथायाँवीव वखा কোন? 'ইग्राण निर्शण देश का कारिनीটো निर्शा।
 - (b) Elucidate the idea contained in the following line:

 जन्म निया वाकागावीव ज्ञाव वरनार निया :

 ''ध्रुवं स नीलोत्पलपत्रधारया शमीलतां छेत्तुमृषिर्व्यवस्यित।''

5. Answer any *two* of the following questions: $10 \times 2 = 20$

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) Discuss the significance of the curse of Durvāsā in the drama, Abhijñāna-śakuntalam.
 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকত দুর্বাসাৰ শাপৰ তাৎপর্য্য আলোচনা কবাঁ।
- (b) Sketch the character of Śakuntalā. শকুন্তলাৰ চৰিত্ৰটি অংকন কৰাঁ।
- (c) Give the summary of the Act I of the drama,

 Abhijrīanaśakuntalam.

 'অভিজ্ঞানশকুন্তলম্' নাটকৰ প্ৰথম অংকৰ কথাবস্তু চমুকৈ

 আলোচনা কৰা।
- 6. Translate into English or Assamese any one of the following:
 তলৰ যি কোনো এটা ইংৰাজী বা অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰাঁ:
 - (a) श्रियः कुरूणामधिपस्य पालनीं
 प्रजासु वृत्तिं यमयुङ्क्त वेदितुम्।
 स वर्णिलिङ्गी विदितः समाययौ
 युधिष्ठिरं द्वैतवने वनेचरः॥

- (b) स किंसखा साधु न शास्ति योऽधिपं हितात्र यः संशृणुते स किम्प्रभुः। सदानुकूलेषु हि कुर्वते रितं नृपेष्वमात्येषु च सर्वसम्पदः॥
- 7. Expound the idea contained in any one of the following:
 তলৰ যি কোনো এটাৰ ভাব বহলাই লিখাঁ:
 - (a) वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः।
 - (b) प्रवृत्तिसाराः खलु मादशां गिरः।
- 8. Answer any two of the following questions:

10×2=20

5

তলৰ যি কোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) Present a discussion on the speech of Draupadī as you find in the Kirātārjunīyam, Canto I. 'কিৰাতাজুনীয়ম্'ৰ প্ৰথম সৰ্গত পোৱা দ্ৰৌপদীৰ উক্তিৰ এটি আলোচনা আগবঢ়োৱাঁ।
- (b) Critically analyse the statement
 'भारवेरर्थगौरवम्''.

 'भारवेरर्थगौरवम्'' कथायाबीब সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ
 আগবঢ়োৱা।

(c) Write about the administrative policy of Duryodhana as found in the First Canto of Kirātārjunīyam.

'কিৰাতাৰ্জুনীয়ম্'ৰ প্ৰথম সৰ্গত বৰ্ণনা কৰা মতে দুৰ্যোধনৰ শাসন পদ্ধতিৰ বিষয়ে লিখাঁ।

* * *